

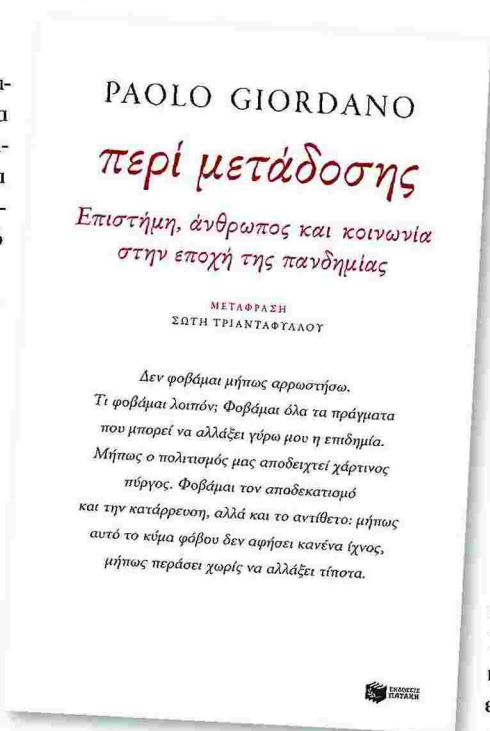
▶ ΠΑΟΛΟ ΤΖΟΡΝΤΑΝΟ

Να μάθουμε από τους ιούς

«ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ» ΕΚΔ. ΠΑΤΑΚΗ

Είμαι βέβαιο ότι θα γραφτούν πολλά βιβλία για αυτή την πανδημία, αλλά ένα από αυτά θα παραμείνει ιδιαίτερο. Επειδή είναι γραμμένο μέσα από τη σκοτεινή καρδιά αυτής της παράδοξης καταστροφής. Γραμμένο στην Ιταλία, λοιπόν, και όσο το γεγονός συμβαίνει. Όμως η αξία του δεν είναι η καταγραφή των γεγονότων, αλλά ο στοχασμός πάνω σε αυτά. Και τον διατυπώνει ο Ιταλός Πάολο Τζορντάνο. Αυτό έχει τη σημασία του και τη σπουδαιότητά του. Διδάκτωρ στη Φυσική των Στοιχειωδών Σωματιδίων, συγγραφέας μερικών μπεστ-σέλερ (στη γλώσσα μας, «Η μοναξιά των πρώτων αριθμών», εκδ. Ωκεανίδα), κυρίως ένας στοχαστής θα λέγαμε, έγραψε το «Περί μετάδοσης» («Nel contagion») στη Ρώμη από 29 Φεβρουαρίου έως 6 Μαρτίου. Στην Ιταλία κυκλοφόρησε στις 26 Μαρτίου, μεταφράστηκε ταυτόχρονα σχεδόν σε πάνω από 26 γλώσσες, στα ελληνικά από τη Σώτη Τριανταφύλλου, και κυκλοφόρησε

στις μέρες μας από τις εκδόσεις Πατάκη. Ο συγγραφέας συνδυάζει την επιστημονική του σκέψη με τη λογοτεχνική του δεινότητα, για να αποτιμήσει νηφάλια αυτό που συμβαίνει, αναρωτώμενος: «Τι κάνουμε λάθος;» και «Τι μπορούμε και τι πρέπει να αλλάξουμε; Ποιος από μας ξέρει ποιους παθογόνους παράγοντες απελευθέρωσαν οι πυρ-

Το «άλλο βλέμμα» στην πανδημία από έναν Ιταλό στοχαστή.

καγίες στα δάση του Αμαζονίου πέρυσι το καλοκαίρι; Ποιος είναι σε θέση να προβλέψει τα επακόλουθα του μαζικού αφανισμού των ζώων που συνέβη πριν από λίγο καιρό στην Αυστραλία; Μικροοργανισμοί που η επιστήμη δεν έχει καν εντοπίσει θα αναζητήσουν σύντομα καινούριο σπίτι». Ο Πάολο Τζορντάνο δεν κάνει προφητείες, ούτε δίνει μαθήματα. Κι όμως, μαθαίνουμε πολλά, μερικά από τα οποία ίσως δεν είχαμε αντιμετωπίσει ποτέ: το δίλημμα της καραντίνας, τον κίνδυνο της μοιρολατρίας, την έννοια του χάους, την επίρριψη ευθυνών στη μοιραία κινεζική αγορά, τον φόβο, τις εύκολες προφητείες, τη θέση μας στο οικο-

σύστημα, την ιερότητα της αλήθειας στην επιστήμη και την ακόμα μεγαλύτερη ιερότητα της αμφιβολίας, τις μισές αλήθειες, τις προφανείς πλάνες, όλα όσα ίσως μας κάνουν να πούμε «μετά» ότι δεν πήγε τελείως χαμένος όλος αυτός ο πόνος.

Σε αυτό επιμένει: «Δεν φοβάμαι μήπως αρρωστήσω. Τι φοβάμαι λοιπόν; Φοβάμαι όλα τα πράγματα που μπορεί να αλλάξει γύρω μου η επιδημία. Μήπως ο πολιτισμός μας αποδεικνύεται χάρτινος πύργος. Φοβάμαι τον αποδεκατισμό και την κατάρρευση, αλλά και το αντίθετο: μήπως αυτό το κύμα φόβου δεν αφήσει κανένα ίχνος, μήπως περάσει χωρίς να αλλάξει τίποτα. Γι' αυτό «μετρήστε τις ημέρες. Κερδίστε μια καρδιά σοφίας. Μην επιτρέψετε σε όλα αυτά τα δεινά να αποβούν μάταια». Επειδή αυτή η πανδημία όντως μπορεί να αλλάξει πολλά: «Οι 101 δεν έχουν νομhosύνη, αλλά σε κάτι είναι καλύτεροι από εμάς: αλλάζουν, προσαρμόζονται και μάλιστα γρήγορα. Πρέπει να μάθουμε από τους ιούς». Θα μάθουμε, άραγε;

